

Monika Salu: elu saarel õpetab

MONIKA SALUST ON SAANUD Vilsandi püsielanik. Paberite järgi on ta ka 1. klassi tuletõrjuja, 1. kategooria merepäästja ja esmaabi andja. Viimaseid oskuseid seni õnneks vaja läinud ei ole.

Linnamelust, soliidsed joonega kohtumistest ja kohvikutest Vilsandi saarel unistada ei tasu. Ja ega Monika enda kinnitusel eriti unista ka. See-eest on ümberringi loodus: igapäevased päikeseloojangud, lindude ränne. Ruumipuudust pole ja suhelda saab interneti abiga. Talvel võib juttu saab ajada näiteks ilmajaamas töötava Avo Piisaga.

“Sügisel-talvel jääb rahvast väheks, aga suvel on siin päris aktiivne rahvaste ränne,” teatab Monika. “Oktoobri alguses veetsin terve nädala Tallinnas. Tundub, et varsti hakkab kontsadega kõndimise õige tehnika ununema. Tõstmist-tassimist on siin nii palju, et linnainimese pintsakud ei taha enam eriti selga mahtuda, muskel

kasvab,” naerab ta. Talve hakul tuleb aegsasti selgeks mõelda, kuidas end mandri ja Vilsandi vahel jagada, sest kogu elu saarel nõuab hoolsat planeerimist.

“Üldjuhul on üks auto Vilsandil, teine teisel pool ootamas, muidu ei saaks üldse liikuma,” nendib Monika. “Poest midagi tellides mõtlen läbi, mis säilib ja kui kaua. Õnneks on siinne kelder just paraja temperatuuriga, isegi banaanid seisavad hästi.”

Eraldatus õpetab planeerima

Elu saarel on kallis, merega tuleb arvestada igal sammul: “Võtame või toidu. Naabrimees tellib seda Kihelkonna poest ja vala paat toob üle. Aga valik on piiratud. Ja näiteks kütust lähemalt kui Kuressaarest ei saa (Papisaare sadamast on Kuressaarde umbes 40 kilomeetrit – toim).”

Vilsandile ei kolinud Monika Salu üleöö. “Ju see maja otsis mind ja mina teda,” räägib ta tagasi vaadates. “Sain tema

omanikuks 2005. aastal. 2010. aastal jõudsin arusaamani, et mis ta seisab, on vaja korda teha ja kasutusse võtta.

Alguses tuli toas telkida

Esimesed ööd saarel tuli veeta majja püstitatud telgis magamiskotis. Õues viinuks tuul telgi ära. “Vahepeal andis Margit Tätte paariks ööks ulualust. Ööbisin ka RMK majas sadamas. Marsruut Tallinn–Vilsandi–Tallinn on ühe päevaga läbimiseks päris väsitav,” meenutab ta energiamaja saamise lugu.

Hoone on teinud läbi omamoodi taasisundi. Näiteks raamatukogutuba, mis oli kaetud nahkhiirte väljaheidetega, muutus üheks hoone ehteks. Möödunud kevadel toimus ateljees esimene kontsert. “Laenasime külalistele istumiseks toole tervelt saarelt. Et põrandat ei tahtnud kriipida, on kõigil saare toolidel nüüd vildid all,” naerab Monika Salu.